

VÝROČNÁ SPRÁVA 2019
NADÁCIA - CENTRUM SÚČASNÉHO UMENIA BRATISLAVA

I. ÚVOD

II. REALIZOVANÉ PROJEKTY

II.1 Cena Oskára Čepana

II.2 Rezidenčný pobyt

II.3 Vydanie publikácie

III. VÝSTAVNÉ AKTIVITY

Cena Oskára Čepana 2019

IV. INFORMAČNÉ CENTRUM

IV.1 Knižnica

IV.2 Dokumentácia

V. PREHLAD PRÍJMOV A VÝDAVKOV

/ príloha č. 1

I. ÚVOD

V roku 2019 sa v organizačnej ani personálnej štruktúre Nadácie – Centrum súčasného umenia (ďalej len „Nadácia“) neudiali žiadne zmeny.

Post štatutárnej zástupkyne naďalej zastáva Mgr. Lucia Gavulová a členmi Správnej rady Nadácie sú naďalej Mgr. Bohdana Hromádková ako predsedkyňa a Ing. Martin Barto, CSc., JUDr. Zuzana Budská, Mgr. Alena Pániková, Ing. Peter Petrička a Mgr. Lucia G. Stach PhD. ako členovia a členky.

Nadácia sídli na Rovnianskovej ulici 4 v Petržalke.

Hlavnou náplňou činnosti Nadácie bola aj v roku 2019 podpora súčasného slovenského vizuálneho umenia a to primárne prostredníctvom projektu Cena Oskára Čepana. Ide o ocenenie pre slovenských vizuálnych umelcov a umelkyne do veku 40 rokov bez obmedzenia média, v akom tvoria. Jeho súčasťou sú výstavné aktivity, sprievodné programy, vzdelávacie programy, rezidenčný pobyt a budovanie digitálneho archívu v podobe webovej stránky.

II. REALIZOVANÉ PROJEKTY

II.1 Cena Oskára Čepana

Pre NCSU:

Lucia Gavulová – riaditeľka; vedenie, supervízia, koordinácia a organizácia projektu

Peter Liška – vizuálna identita, architektúra výstavy

Zuzana Golianová – PR, audiovizuálne a printové médiá

Lucia Gamanová – správa sietí, grafická podpora

Václav Janoščík – kurátor výstavy finalistiek a finalistov

Lucia Gašparovičová – Divácka cena

Finančne podporili:

collective – platforma na podporu umenia

Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

J&T Banka

Peter Petrička

Trust for Mutual Understanding

Zámerom projektu Cena Oskára Čepana je prostredníctvom súťaže, určenej súčasným vizuálnym umelcom na Slovensku podporiť a propagovať súčasné slovenské vizuálne umenie, a to jednak motivačne, finančne a výstavnými príležitosťami smerom k samotným prihláseným umelcom do veku 40 rokov, ktorým je projekt určený, ako aj podporou rozvoja diskurzu o súčasnom vizuálnom umení na Slovensku. Cena Oskára Čepana patrí k špecifickým cenám, ktoré združuje medzinárodný network Young Visual Artists Awards, ktorého vznik iniciovala nadácia Trust for Mutual Understanding pod vedením Wendy Luers so sídlom v New Yorku, USA. Vznikla v roku 1996 a odvtedy je kontinuálne udeľovaná každý rok. V portfóliu jej víťazov je dnes už mnoho medzinárodne etablovaných slovenských umelcov. Hlavnou projektovou aktivitou je výstava finalistiek a finalistov súťaže a sprievodné aktivity s ňou spojené. Počas roka predstavuje projekt systematickú spoluprácu s prihlásenými umelcami, ako aj s konkrétnymi finalistkami a finalistami na rôznom stupni vývoja projektu. Výstupmi sú okrem výstavných a sprievodných aktivít aj verejné prezentačné aktivity finalistiek a finalistov a ich tvorby, uvedenie katalógu, samostatná výstava minuloročného laureáta a iné podujatia, vedúce k ukotveniu projektu v širšom kontexte lokálnej umeleckej prevádzky. Cieľovou skupinou projektu sú ľudia so vzťahom ku kultúre, vizuálnej kultúre a vizuálnemu umeniu, či už na profesionálnej alebo laickej úrovni.

Cena Oskára Čepana je podujatie s jasne stanovenou podobou a z nej vyplývajúcou organizačnou štruktúrou. Tá sa vzťahuje k obdobiu celého kalendárneho roka, počas

ktorého sa v presne stanovených časových odstupoch dejú jednotlivé fázy projektu, od prípravnej až po realizačnú. V januári je každoročne zverejnená otvorená výzva na prihlasovanie sa umelcov do súťaže, v súlade s jej štatútom. Možnosť prihlasovať sa majú minimálne dva mesiace, do konca marca. V apríli prebieha následne prvé zasadnutie medzinárodnej odbornej poroty, ktorá sa každoročne čiastočne obmieňa. Tá vyberá štyroch finalistov/finalistky toho ktorého ročníka, ktorých mená sú zároveň v apríli zverejnené a od daného momentu s nimi organizátor nadväzuje intenzívnu spoluprácu, ktorej hlavným výstupom je spoločná jesenná výstava (minimálne 6 mesiacov na jej prípravu). Počas jej trvania sa porota stretáva po druhý raz a priamo na výstave vyberá laureátku alebo laureáta daného ročníka, ktorý následne získa ocenenie. Rok 2019 bol prvým rokom, kedy bola na základe diváckeho hlasovania udelená aj autorsky navrhnutá a vyrobená Divácka cena. Tento rámcový plán má organizátor v úmysle dodržiavať a s príhodnými zmenami v rámci progresu rozvíjať aj naďalej.

ZÁMERY A CIELE:

Zámerom projektu je zviditeľňovanie a popularizácia súčasného slovenského vizuálneho umenia smerom k divákovi a podpora slovenských vizuálnych umelcov do veku 40 rokov v ich tvorivom vývoji. Medzi ďalšie zámery a ciele projektu sa radí zviditeľňovanie súčasného slovenského umenia a jeho tvorcov na domácej (a v ideálnom prípade aj na medzinárodnej) scéne, dynamizácia súčasného slovenského umeleckého diskurzu a tiež umeleckej kritiky, zvyšovanie povedomia verejnosti o vizuálnom umení na Slovensku, stimulácia a podpora vzniku nových umeleckých projektov a diel, ktoré sa môžu stať prirodzenou súčasťou ďalších výstavných podujatí, obohatiť zbierky súčasného umenia na Slovensku alebo v zahraničí, prispieť k rozvoju trhu so súčasným umením na Slovensku, stimulovať kritické myslenie a umenovednú reflexiu. Taktiež je zámerom projektu podporovať cezhraničné a medzinárodné spolupráce, k čomu dopomáha najmä práca s medzinárodne koncipovanou porotou, každoročne obmieňanou o špičkové mená vo svojom obore, ktorých nositelia pôsobia od Európy po USA.

HISTÓRIA A IDEOVÉ VÝCHODISKÁ:

História slovenskej verzie ocenenia, ktoré je súčasťou širšieho medzinárodného networku podobných ocenení YVAA - Young Visual Artists Awards siaha do roku 1996, kedy ju pod názvom Mladý slovenský výtvarník roka založila zakladateľka a riaditeľka americkej nadácie The Foundation for a Civil Society (FCA) Wendy W. Luers. Spoločne so svojím manželom Williamom Luers, americkým veľvyslancom v Prahe, strávila v Československu niekoľko rokov a po páde komunistického režimu sa rozhodla pre pomoc krajinám východného bloku na kultúrnom poli: založila tradíciu udeľovania výtvarných cien, spojenú s následným pobytom víťaza v USA. Od roku 2001 nesie slovenská obdoba projektu aktuálny názov Cena Oskára Čepana, podľa teoretika výtvarného umenia Oskára Čepana (1925-1992).

PRÍNOS PROJEKTU:

Cena Oskára Čepana je jedinečné podujatie tohto typu na Slovensku. Hoci už dnes jestvuje viacero umeleckých ocenení a súťaží, Čepan má kontinuitu od 90. rokov a zameranie výlučne na súčasné vizuálne umenie. Počas 24. rokov svojej existencie nebol vynechaný ani jediný ročník, pravidelne každý rok získal ocenenie jeden vizuálny umelec alebo umelkyňa, v roku 2015 dvaja a v roku 2017 všetci finalisti a jedna umelecká skupina. Na histórii, finalistoch a laureátoch za uplynulých 25 rokov trvania projektu možno odsledovať celý jeden segment dejín slovenského vizuálneho umenia. Cena v konečnom dôsledku neponúka iba finančnú odmenu pre víťaza, ale aj možnosť profesionálneho rozvoja pre celú generáciu umelcov. Navyše motivuje umelcov k tvorbe nových diel, ktoré sú podmienkou účasti vo finále projektu a následne umeleckú kritiku v rámci reflexie výstavy finalistiek a finalistov, ktorá každoročne vzbudzuje veľký záujem. Projekt má už rokmi vybudované funkčné rámce mediálnych partnerstiev a PR podpory v audiovizuálnych aj elektronických či printových médiách, jeho prínosom je teda aj rozširovanie povedomia o slovenskom súčasnom vizuálnom umení a jeho predstaviteľoch aj týmto spôsobom.

CIEĽOVÉ SKUPINY:

Cieľovou skupinou je publikum so záujmom o súčasnú vizuálnu kultúru, profesionálni umelci, študenti a absolventi umeleckých škôl, teoretici a kritici vizuálneho umenia a kurátori, priaznivci umenia, návštevníci galérií, zberatelia umenia, inštitúcie pôsobiace v oblasti umenia a kultúry, mienkotvorné osobnosti, verejní činitelia, návštevníci výstavy, zvedaví ľudia. Cieľová skupina je zasahovaná priebežne počas celého roka, najmä v jeho druhej polovici, keď sa realizujú konkrétne podujatia s finalistkami a finalistami súťaže, ako je verejná prezentácia ich tvorby, studio visits, rozhovory pre médiá, filmové medailóny o umelcoch, až po samotnú výstavu a následne sprievodné a vzdelávacie programy v jej rámci. Prínosom je rozšírenie povedomia o súčasnom vizuálnom umení na Slovensku, bližšie pochopenie mechanizmov súčasného umenia, projektu súťaže a jeho prezentácie.

--

II.2 Rezidenčný pobyt

V roku 2019 bol v mesiacoch marec a apríl realizovaný rezidenčný pobyt laureátky Ceny Oskára Čepana 2018 Emílie Rigovej v New Yorku (USA), ktorý sa uskutočnil v partnerstve s nadáciou Trust for Mutual Understanding, zakladateľským subjektom Ceny Oskára Čepana a rezidenčným programom Residency Unlimited. Rezidenčný pobyt je súčasťou ocenenia.

V roku 2019 bol riaditeľom Residency Unlimited Boshko Bosković. Rezidenčný pobyt slovenskej umelkyne bol nadizajnovaný na mieru povahe a charakteru jej

tvorby a koordinovaný v dialógu s riaditeľom programu. Odohrával sa na báze každodenných stretnutí s lokálnymi aj medzinárodnými kurátormi, predstaviteľmi zásadných inštitúcií pre tvorbu autorky a jej ďalší vývoj, prezentácií portfólia a interakcii s ostatnými rezidentmi programu v danom čase na danom mieste.

Jedným z výsledkov pobytu bude samostatná výstava autorky na jar roku 2020 v Kunsthalle LAB v Bratislave.

--

II.3 Vydanie publikácie

V roku 2019 vydala Nadácia – Centrum súčasného umenia publikáciu v podobe katalógu k výstave finalistov a finalistiek Ceny Oskára Čepana 2018 Lucie Mičíkovej, Adama Novotu, Emílie Rigovej a Borisa Sirku. Obsahom publikácie s rozsahom dvesto strán bol rozhovor s kurátorkou výstavy 23. ročníka Ceny Oskára Čepana 2018 Luciou G. Stach, vyhlásenie poroty k aktuálnym finalistom a finalistkám, ako aj k výberu laureátky, text k výstave a autorské príspevky k jednotlivým umelcom a umelkyniam od Viktora Čecha, Lucie G. Stach a Petra Tajkova.

III. VÝSTAVNÉ AKTIVITY

Výstava finalistov a finalistiek Ceny Oskára Čepana 2019

Ekológia túžby

Východoslovenská galéria v Košiciach

09.11.2019-01.03.2020

Organizátor: Nadácia – Centrum súčasného umenia

Spoluorganizátor: collective – platforma na podporu umenia, Východoslovenská galéria

Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Partneri: J&T Banka, Trust for Mutual Understanding, Residency Unlimited, YVAA – Young Visual Artists Awards

Komunikačná podpora: Barsdobrýchýr, SK PR Strategies

Supervízia: Lucia Gavulová

Medzinárodná odborná porota: Vjera Borozan, Rainer Fuchs, Bartholomew Ryan, Lora Sariaslan, Jaro Varga

Kurátor výstavy: Václav Janoščík

Finalisti a finalistky: Jan Durina, Dávid Koronczi, Milan Mazúr, Erik Sikora, Gabriela Zigová

Vizuálna identita a architektúra výstavy: Peter Liška

PR podpora: Lucia Gamanová, Zuzana Golianová

Sprievodné programy: Lucia Gašparovičová

Koordinácia, produkcia a technická supervízia výstavy: Zlata Borůvková

Filmové medailóny: Vladimíra Hradecká

Fotografie finalistiek a finalistov: Ivan Kalev

Inštalácia výstavy: Valér Bakajsa, GUTENART, Jakub Chrenčík, Saskia Matejová, Richard Tomory, Peter Vrábel

ČASOVÝ HARMONOGRAM REALIZÁCIE PROJEKTU A SPRIEVODNÝCH AKTIVÍT:

20.10.2019, Divadlo LAB Bratislava - 10:00 hod. tlačová konferencia

20.10.2019, Divadlo LAB Bratislava - 19:00 hod. moderovaný event pre verejnosť - predstavenie finalistov a organizátora COČ 2019 v Bratislave, premiérové zverejnenie filmových medailónov o finalistoch

08.11.2019, Východoslovenská galéria v Košiciach - 18:00 hod. vernisáž finalistov COČ 2019

29.11.2019, Východoslovenská galéria v Košiciach - 18:00 hod. slávnostný ceremoniál vyhlásenia laureáta a odovzdania COČ 2019

29.11.2019, Východoslovenská galéria v Košiciach - 20:00 hod. sprievodný program v Kine ÚSMEV

30.11.2019-01.03.2020, Východoslovenská galéria v Košiciach - trvanie výstavy finalistov COČ 2019

21.-23.02.2020, Východoslovenská galéria v Košiciach – finisážový víkend so sprievodným programom

CIEĽOVÉ SKUPINY:

Slovenskí profesionálni umelci, študenti a absolventi umeleckých škôl; teoretici a kritici vizuálneho umenia; kurátori; priaznivci umenia, návštevníci galérií, zberatelia umenia, zberateľské inštitúcie, zástupcovia médií, inštitúcie pôsobiace v oblasti umenia a kultúry, mienkotvorné osobnosti a občianski aktivisti, verejní činitelia, obyvatelia hostiteľského mesta, návštevníci výstavy, čitatelia a pozorovatelia partnerských médií.

Návštevnosť bratislavskej prezentácie finalistov a finalistiek COČ 2019 bola cca 150 hostí. Návštevnosť výstavy finalistov a finalistiek bola podľa štatistík Východoslovenskej galérie za mesiace 11.-12.2019 1700 návštevníkov.

Prínosom projektu bolo zvýšenie povedomia o súčasnom slovenskom vizuálnom umení pre cieľovú skupinu projektu ako i nezaujaté publikum, čo je jedným z hlavných programových poslaní Nadácie – Centrum súčasného umenia.

PROPAGÁCIA A INFORMOVANOSŤ O PROJEKTE:

Projekt bol v súlade s poslaním Nadácie intenzívne programovo medializovaný, a to prostredníctvom printových aj elektronických médií. Medzi printové výstupy patrili články v Denníku N, Pravda, SME, Stratégie, Korzár, týždenníku Trend, mesačníkoch H.O.M.i.E, Trendy bývanie, magazínoch o kultúre VLNA, JAZDEC, v internetových magazínoch blok, artalk.cz a iných. Posilnená bola v roku 2019 propagácia projektu prostredníctvom sociálnych sietí Instagram a Facebook. O projekte informovala aj webová stránka Východoslovenskej galérie a sociálne siete inštitúcie. V rámci televíznych výstupov sa Cenou Oskára Čepana v októbri na tlačovej konferencii zaoberala RTVS, TA3 a v novembri 2019 v Košiciach košická pobočka RTVS. Výstupy boli spracované formou samostatných reportáží.

IV. INFORMAČNÉ CENTRUM

Nadácia – Centrum súčasného umenia slúži profesionálnej aj laickej verejnosti ako informačné centrum. V rôznych formách ponúka informácie o súčasnom vizuálnom umení.

IV.1 Knižnica

Knižnica Nadácie ponúka domáce i zahraničné publikácie i možnosť ich štúdia. Ponúka tiež výstavné katalógy a odborné časopisy, prevažne o súčasnom vizuálnom umení. Je priebežne dopĺňaná o nové publikácie a zatiaľ je kontinuálne dostupná profesionálnej i laickej verejnosti v priestoroch Knižnice Slovenskej národnej galérie, v Hurbanových kasárňach na Kollárovom nám. 10 v Bratislave.

IV.2 Dokumentácia

Dokumentácia slovenského vizuálneho umenia 20. storočia je dostupná v dvoch formách:

Comprehensive Documentation prináša viac či menej spracované informácie o slovenských umelcoch, aktívnych po roku 1945. V rokoch 1993-1995 vybratí umeleckí historici spracúvali dokumentácie, zahŕňajúce biografické a bibliografické dáta 23 vizuálnych umelcov, ktoré pozostávajú z kópií dôležitých článkov, zoznamu samostatných a skupinových výstav, zoznamu diel v súkromných aj verejných zbierkach, reprodukcie diel, katalógov, diapozitívov.

Databáza vybraných umelcov je dokumentáciou slovenských umelcov, pozostávajúcou z biografických a bibliografických údajov, obrázkov, katalógov, fotodokumentácie umeleckých diel, kópií článkov atď. Databáza obsahuje kontaktné údaje umelcov a je priebežne dopĺňaná. Zatiaľ bola, rovnako ako *Comprehensive Documentation* dostupná k prezenčnému štúdiu v priestoroch Knižnice Slovenskej národnej galérie na Kollárovom námestí. V budúcnosti, pri presune Slovenskej národnej galérie do novej budovy na Vajanského nábreží sa počíta s presunom dokumentácie na aktuálnu adresu Nadácie v Petržalke.

V. PREHLAD PRÍJMOV A VÝDAVKOV

/ príloha č. 1

NADÁCIA - CENTRUM SÚČASNÉHO UMENIA

Správna rada:

Ing. Martin Barto, CSc.

Judr. Zuzana Budská

Mgr. Bohdana Hromádková, predsedkyňa

Mgr. Alena Pániková

Ing. Peter Petrička

Mgr. Lucia G. Stach, PhD.

Zamestnanci N-CSU:

Mgr. Lucia Gavulová, štatutárna zástupkyňa a správkyňa

Ing. Eva Gavulová, ekonómka

Adresa:

Nadácia – Centrum súčasného umenia Bratislava

Rovniankova 4, 851 02, Bratislava

Kontaktná osoba: Mgr. Lucia Gavulová

Mob.: 0907 287 006

Mail: lucia.gavulova@ncsu.sk

Výročná správa bola vyhotovená v Bratislave, dňa 28.06.2020.

Za vyhotovenie je zodpovedná Mgr. Lucia Gavulová,
štatutárna zástupkyňa a správkyňa.